

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2014/50

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0218
Naslov programa	Teoretične in aplikativne raziskave jezikov: kontrastivni, sinhroni in diahroni vidiki
Vodja programa	14834 Martina Ožbot
Obseg raziskovalnih ur	17000
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2013
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.05 Jezikoslovje 6.05.01 Raziskovanje posameznih jezikov
Družbeno-ekonomski cilj	13.06 Humanistične vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	6 Humanistične vede 6.02 Jeziki in književnost

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Povzetek raziskovalnega programa¹

SLO

Izhajajoč iz naših raziskovalnih interesov kot tudi iz potreb slovenskega in mednarodnega jezikoslovja in humanistike, se v okviru raziskovalnega programa osredotočamo na odkrivanje zakonitosti in tendenc jezikovne oblikovanosti in jezikovnega funkcioniranja s stališča teorije in sistema, še izraziteje pa glede na rabo jezika v konkretnih komunikacijskih situacijah. Izsledke skušamo v kar največji meri aplicirati na področje prevajanja (večine proučevanih jezikov in slovenščine), slovaropisja (predvsem dvojezičnega slovenskega in angleškega, francoskega, španskega, latinskega, grškega) in poučevanja jezikov (vseh proučevanih jezikov in slovenščine). V program so vključene raziskave, ki zajemajo področja specifičnih in splošnih značilnosti angleščine, nemščine, francoščine, italijanščine, španščine, latinščine, grščine in hetitščine. Vsi omenjeni jeziki razen slednjega se proučujejo tudi s kontrastivnega vidika, v primerjavi s slovenščino kot materinščino. Izbrana raziskovalna vprašanja si prizadevamo sistematično proučevati

nasploš in še posebej s stališča slovenščine. Poglavitna podpodročja našega raziskovanja so: besediloslovje z analizo diskurza in funkcijsko jezikoslovje, stilistika in retorika, pragmatika, sociolingvistika, kontrastivna analiza, uporabno jezikoslovje, diahrono in primerjalno jezikoslovje izbranih jezikov (vključno z njihovimi povezavami s slovenščino), besedotvorje, leksikologija in leksikografija, pomenoslovje, morfosintaksa, fonetika, fonologija in prozodija, didaktika in metodika poučevanja nematerijalnih jezikov, prevodoslovje in raziskovanje tolmačenja, korpusno jezikoslovje in jezikovne tehnologije, generativna slovnica in teorija naravnosti.

ANG

In view of our research interests, as well as in view of the actual priorities of contemporary research in linguistics and in the humanities (in the Slovene and in the broadest international context), our research agenda is focused on investigating the rules and tendencies underlying the formal and functional components of language from the theoretical as well as from the system-oriented point of view, and an even greater emphasis is placed upon language use in concrete communicative situations. We strive to make our findings largely applicable to the fields of translation (including the majority of the studied languages and Slovene), lexicography (especially bilingual lexicography, i.e. Slovene-English/French/Spanish/Latin/Greek) and language teaching (of all the studied languages and Slovene). The research programme includes studies that are centred upon specific and general characteristics of English, German, French, Italian, Spanish, Latin, Greek and Hittite, as well as studies that deal with contrastive aspects of these languages (with the exception of Hittite) in comparison with Slovene as the researchers' first language. The principal subfields of linguistics dealt with in our research are the following: text linguistics with discourse analysis and functional linguistics, stylistics and rhetoric, pragmatics, sociolinguistics, contrastive analysis, applied linguistics, historical and comparative linguistics of individual languages and in their relation to Slovene, word-formation, lexicology and lexicography, semantics, morphosyntax, phonetics, phonology and prosody, second-language teaching and learning, translation and interpreting research, corpus linguistics and language technology, generative grammar and naturalness theory.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu²

SLO

V obdobju 2009-2013 smo se po načrtu osredotočali na odkrivanje zakonitosti in tendenc jezikovne oblikovanosti in jezikovnega funkcioniranja s stališča teorije in sistema, še izraziteje pa glede na rabo jezika v konkretnih komunikacijskih situacijah. Izsledke smo skušali v kar največji meri aplicirati na področje prevajanja, slovaropisja in poučevanja jezikov.

Glavni raziskovani sklopi so bili:

Teoretsko jezikoslovje

- teorija naravne skladnje, tako na sinhroni kot na diahroni ravni
- tvorbeno-pretvorbena slovnica: zaimenske, zlasti rodilniške naslonke
- metode in instrumentarij pri jezikoslovnem raziskovanju: jezik kot sredstvo in kot predmet proučevanja

Fonetika, fonologija, prozodija

- vloga intonacije v televizijskem oglaševalskem govoru
- intonacija dopolnjevalnih vprašalnih stavkov v slovenščini
- kohezija in koherenca v spontanem govoru

Besedotvorje

- francoski glagolski prefiksi, njihove homonimne predložne ustreznice in tvorba izglagolskih izpeljank
- samostalniška in glagolska manjšalnost v angleščini in slovenščini
- manjšalnost in konotativnost

Skladnja

- zanikanje v slovenščini in Jespersenov krog
- skladnja in naglas na ravni besede v slovenščini in angleščini
- pomenske in skladenjske značilnosti predlogov v staroangleških, srednjeangleških, modernoangleških in slovenskih besedilih
- pomen, skladenjska zgradba in besedni red dvopredmetnih povedi
- udeleženska vloga »prejemnik« v slovenskih dvopredmetnih povedih in v drugih jezikih
- sistemi modalnosti v indoevropskih jezikih

Besediloslovje z analizo diskurza in kontrastivne raziskave

- eksogena svojilnost v slovenščini in angleščini
- raba predlogov, ki izražajo premikanje v smeri od dane lokacije
- avtonimična modalizacija in komunikacijski dinamizem
- trpnik in neosebne glagolske oblike v angleščini in slovenščini, še posebej v fikciji, medijskem diskurzu, znanstveno- tehniškem diskurzu ter govoru
- elementi spolno občutljive jezikovne rabe v slovenščini, angleščini in italijanščini

Jeziki v stiku in večjezičnost

- slovenščina kot pluricentrični jezik
- medjezikovni stiki in jezikovni standardi
- romanizmi v besedilih različnih zvrsti v slovenskem zamejstvu v Italiji
- izobraževanje za večjezičnost (jezikovna zmožnost v prvem in drugem jeziku; stališča do jezikovnih skupnosti v različnih modelih osnovnošolskega izobraževanja v večjezičnih okoljih)
- jezikovna vprašanja vključevanja romskih otrok in otrok migrantov v izobraževalni proces v Sloveniji

Prevodoslovje

- sredstva izražanja ideoloških stališč v prevodih
- prevodno posredovanje iz majhnih v velike kulture
- prevodna politika in jezikovna politika
- uporabnost strojno podprtega prevajanja pri pouku angleško-slovenskega prevajanja

Stilistika

- upovedovanje komičnega
- stilizacija elementov pogovornega jezika
- avtofikcijska narativna sredstva
- pripovedne tehnike v španskem modernističnem romanu
- nestandardne jezikovne zvrsti v francoščini
- izraba španskih frazemov v literarnem diskurzu

Zgodovinsko jezikoslovje

- slovenski in hrvaški fond starejših romanskih izposojenk
- slovenska toponimija romanskega izvora
- prostorska razporeditev starih romanizmov v slovenščini
- delo jezikoslovca Ivana Koštiala

Klasično jezikoslovje

- prehodnost starogrškega aorista in perfekta,
- omejitve v rabi glagolskega vida v starogrških povednih nedoločniških polstavkih
- nedoločniški polstavki in perfekt v helenistični grščini
- leksikografija: vprašanja posodabljanja dvojezičnih slovarjev latinščine
- zgodovina klasične filologije na Slovenskem: delo Josipa Tominška

Primerjalno jezikoslovje

- motivi rabe glosnih klinov v hetitsčini

Poučevanje in učenje jezikov

- večjezično opismenjevanje
- strateška raba prvega jezika za izboljšanje rezultatov učenja drugega/tujega jezika
- jezikovne in žanrske tipologije in poučevanje francoščine kot tujega jezika na univerzitetni ravni

- prevajanje kot pripomoček pri učenju tujega jezika

Slovaropisje in slovaroslovje

- glosar jezikoslovnega izrazja v slovenščini in angleščini
- vključevanje frazeologije v slovarje
- »razločevanje pomenov« v enojezičnih slovarjih in »razlikovanje ustreznice« v dvojezičnih slovarjih
- zastopanost strokovnega izrazja v splošnih slovarjih in ustreznost njegovega označevanja
- monografski pregled razvoja slovaropisja in slovaroslovja angleškega jezika v obliki

biografskega slovarja

- angleško-slovenski splošni slovar srednjega obsega
- francosko-slovenski in slovensko-francoski slovar srednjega obsega
- poskusno gradivo za študijsko izdajo latinsko-slovenskega slovarja
- priprave na posodobitev Doklerjevega grško-slovenskega slovarja

Pri večini raziskav omenjenih vprašanj smo sodelovali s partnerji s tujih univerz, kot je razvidno iz nekaterih del, ki so že izšla (npr. portugalsko-slovenska kontrastivna slovnica) ali so tik pred izidom, nato iz uredniških politik revij, ki jih izdajamo, iz splošnih in specifičnih tem na konferencah, ki smo jih organizirali, in iz drugih naših raziskovalnih dejavnosti.

V tem obdobju so člani naše programske skupine objavili okrog 10 znanstvenih monografij, 220 znanstvenih člankov in poglavij v znanstvenih monografijah ter 110 strokovnih člankov in prispevkov z znanstvenih srečanj. Opravljenega je bilo tudi veliko uredniškega (revije *Linguistica*, *Hieronymus*, *Verba hispanica*, *ELOPE*, *Ars & humanitas*, *Vestnik za tuje jezike*) in recenzentskega dela. Več naših raziskovalcev je bilo dejavnih na področju strokovnega in literarnega prevajanja; kot literarni prevajalci so pustvarili tudi nekaj temeljnih besedil svetovne književnosti, ki doslej v slovenščino še niso bila prevedena. Člani naše programske skupine so organizirali štiri mednarodne konference. Nenehno smo sodelovali s strokovnimi partnerji zunaj raziskovalnih zavodov in rezultate prenašali v prakso na različnih aplikativnih področjih (poučevanje tujih jezikov in slovenščine za različne skupine uporabnikov, izdelava slovarjev, prevajalske delavnice). Prizadevali smo si tudi za popularizacijo znanosti, in sicer s sodelovanjem pri različnih medijskih oz. javnih dogodkih, kot so okrogle mize, diskusije, predstavitve publikacij, radijski, televizijski in časopisni intervjuji itd. Izsledki bazičnih raziskav so bili uspešno uporabljeni med drugim pri pisanju jezikovnih učbenikov za različne stopnje in pri leksikografskem delu.

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

SLO

Raziskovalni cilji so bili v celoti izpolnjeni.

5. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine⁴

/

6. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁵

Znanstveni dosežek			
1.	COBISS ID	266312704	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Diachrona naravna skladnja: smeri sprememb
		ANG	Diachronic natural syntax
	Opis	SLO	Monografija se umešča v metodološki okvir teorije naravne skladnje, ki jo je postavil avtor, in sicer na osnovi tradicije (oblikoslovne) naravnosti avstrijskih jezikoslovcev Wolfganga U. Dresslerja in Williija Mayerthalerja. Naravna skladnja je psevdodeduktivna jezikoslovna teorija, znotraj katere je Orešnikova različica najnovejša. Sodbe o naravnosti so predstavljene v lestvicah naravnosti, ki izhajajo iz temeljnih parametrov (oz. "aksiomov"). Napovedi teorije so izračunane v obliki dedukcij, katerih najvažnejša komponenta so pari lestvic naravnosti in pravila, ki urejajo razvrstitev ustreznih naravnostnih vrednosti. Teorija razlikuje med vzporednim in križnim povezovanjem, ki se navezuje na zgodnje delo Henninga Andersena o zaznamovanosti. Namen knjige je pokazati, kako uporabna je (psevdod)eduktivna teorija skladnje, če se izogiba abstraktnim rešitvam in predvsem izključuje vsakršno tvorbeno prvino. Teorija naravne skladnje je prikazana ob izbranih zgledih iz diachrone skladnje.
			The framework of this monograph is Natural Syntax initiated by the author in the tradition of (morphological) naturalness as established by

			ANG	Wolfgang U. Dressler and Willi Mayerthaler. Natural Syntax is a pseudodeductive linguistic theory, and this is its most recent version. The naturalness judgements are couched in naturalness scales, which follow from the basic parameters (or "axioms"). The predictions of the theory are calculated in what are known as deductions, the chief components of each being a pair of naturalness scales and the rules governing the alignment of corresponding naturalness values. Parallel and chiasitic alignment is distinguished and related to Henning Andersen's early work on markedness. The basic idea is to illustrate how a (pseudo)deductive theory of syntax performs if it insists on avoiding abstract solutions, and in particular on excluding any generative component. Natural Syntax is exemplified here with selected examples from diachronic syntax.
	Objavljeno v	Slovenska akademija znanosti in umetnosti; 2013; 274 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Orešnik Janez		
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija		
2.	COBISS ID	265118720	Vir: COBISS.SI	
	Naslov	SLO	Prevodne zgodbe.	
		ANG	Stories of translation.	
	Opis	SLO	Monografija ponuja sintezo avtoričinih raziskav o literarnem prevodu glede na njegovo vlogo v konstituiranju in obstoju jezikov, književnosti in kultur in pri uveljavljanju posameznih kultur v tujih prostorih. Osrednji del sestoji iz študij primerov, ki se ukvarjajo na eni strani z izbranimi deli italijanske književnosti in njihovimi slovenitvami ter na drugi strani z nekaterimi teksti slovenske književnosti v italijanskih prevodih. Razprava skuša odgovoriti na vprašanja, povezana z okoliščinami prevajanja in sprejemanja posameznih besedil v obeh ciljnih kulturah, nato z vlogo italijanske književnosti pri oblikovanju slovenskega prevodnega korpusa ter z jezikovnimi in besedilnimi vidiki slovenskih različ izbranih izhodiščnih besedil. Iz dela prepričljivo izhaja, da prevajanje ni nikoli nevtralen proces, ampak je zmeraj interpretacijsko dejanje, vpeto v konkreten zgodovinski kontekst, ki pogojuje prevajalčeve odločitve in sprejem besedila pri ciljnem občinstvu.	
		ANG	The monograph offers a synthesis of the author's research on literary translation and its role in the development of languages, literatures and cultures as well as in the promotion of individual literatures in foreign cultures. The central part of the book comprises both case studies of selected Italian literary works in Slovene translations and of Slovene literary texts in Italian translation. The study explores the circumstances surrounding the translation and reception of individual texts in both target cultures, the relative importance of Italian literature in the formation of the Slovene translation corpus and linguistic and textual aspects of different Slovene versions of the Italian texts analysed. The study demonstrates that translation I never a neutral process, but is always an interpretative act embedded in a given historical context which conditions the translator's decisions as well as the reception of the translated text by the target audience.	
	Objavljeno v	Založba ZRC, ZRC SAZU; 2012; 213 str.; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Ožbot Martina		
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija		
3.	COBISS ID	51318370	Vir: COBISS.SI	
	Naslov	SLO	Skladenjska okolja pleonastičnega zanikanja	
		ANG	Syntactic environments of pleonastic negation.	
			Prispevek obravnava slovensko pleonastično zanikanje in se osredinja na	

	Opis	SLO	opis skladenjskih okolij, v katerih se pleonastično zanikanje lahko pojavlja. Prispevek zagovarja tezo, da je pleonastično zanikanje posebna vrsta skladenjskega zanikanja, katerega nikalni doseg ne določa nikalne pomenske podstave stavka, kot velja pri stavčnem zanikanju, temveč bodisi zanika pozitivno hotenjsko določitev propozicije bodosi vzpostavlja pomenska medstavčna razmerja.	
		ANG	The article treats pleonastic negation in Slovene, focussing on the syntactic environments in which pleonastic negation can be found. The author argues thatpleonastic negation in Slovene is a special subtype of syntactic negation that does not affect the truth-conditions of a sentence, but it either affects the speaker's evaluation of the proposition or it functions as an intra-sentential operator.	
	Objavljeno v	Slavistično društvo Slovenije; Slavistična revija; 2012; Letn. 60, št. 4; str. 659-676; A'': 1;A': 1; Avtorji / Authors: Ilc Gašper		
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
4.	COBISS ID	52061794		Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Zapolnjevanje slovnične vrzeli z eksplicitacijo	
		ANG	Bridging a grammar gap with explication	
	Opis	SLO	Prispevek govori o spremembah v besedilih, ki jih opazimo pri primerjavi italijanskega nominaliziranega infinitiva in njegovih slovenskih prevodnih ustreznih. Nominalizirani infinitiv v svojem bistvu omogoča, da glagolski dogodek ubesedimo kot nominalno strukturo, pri čemer (vsaj delno) ohrani svojo glagolsko naravo; znotraj teoretičnega okvira sistemsko funkcijske slovnice je pojav razložen kot oblika slovnične metafore, tj. nominalizacije. V slovenščini vzporedna struktura ne obstaja, zato mora prevajalec iskati druge načine izražanja. Analiza, opravljena na vzporednem korpusu, ki vključuje tako leposlovna kot neleposlovna italijanska besedila in njihove slovenske prevode, je pokazala, da se dvojna (samostalniška in glagolska) narava nominaliziranega infinitiva odraža v dveh poglavitnih tipih prevodnih ustreznih in številnih drugih, ki se pojavljajo v manjši meri. Strategije, ki se kažejo pri izbiri med temi prevodnimi ustrezniciami, lahko razumemo kot primere obvezne, bodisi strateške bodisi z normami pogojene eksplicitacije.	
		ANG	The paper focuses on a textual shift that was observed in a comparison between the Italian nominalized infinitive and its Slovene translations. The nominalized infinitive essentially allows a process to be worded as a nominal structure, while (at least partly) retaining its verbal nature; in the framework of systemic functional grammar, it is explained as a type of grammatical metaphor, i.e. nominalization. The absence of a parallel structure in the grammar of Slovene requires the translat or to look for other means of expression. A corpus analysis, carried out w ith the aid of a parallel corpus which comprises both literary and non-literary Italian texts and their Slovene translations, shows that the dual (nominal and verbal) nature of the nominalized infinitive is reflected in two main types of translation equivalents and several mi nor ones. It is argued that the strategies displayed in the choice of these translation equivalents can be viewed as instances of obligatory explication, either norm-governed or strategic.	
	Objavljeno v	Akadémiai Kiadó; Across languages and cultures; 2013; Vol. 14, issue 1; str. 75-98; Impact Factor: 0.000;Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.688; A'': 1;A': 1; WoS: OT; Avtorji / Authors: Mikolič Tamara		
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
5.	COBISS ID	39638626		Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Poučevanje francoske pravne terminologije pri slovenskih študentih	

		ANG	L'enseignement de la terminologie juridique française à un public slovène
Opis		SLO	Prispevek proučuje nekatere parametre, ki so temeljni za poučevanje terminologije v programu izobraževanja prevajalcev in tolmačev za francoščino na univerzitetni ravni. Osrednja pozornost avtorice je posvečena pravni terminologiji. Slednja je pogosto izrazito kulturno specifična, zaradi česar prestavlja študentom še posebne, več kot zgolj jezikovne težave. V članku je podanih nekaj predlogov za analizo pravne terminologije in njeno uspešnejše usvajanje pri bodočih prevajalcih in tolmačih.
		ANG	The paper studies some parameters in terminology teaching within the framework of the training of French language translators and interpreters at university level, with special attention being given to legal terminology. Often, the latter is highly culture-specific, for which reason trying to master it may be a source of more than language-related difficulties. The article offers some suggestions for the analysis of legal terminology and its more effective acquisition by translation and interpreting trainees.
Objavljeno v	Benjamins; Terminology; 2009; Vol. 15, no. 1; str. 119-143; Impact Factor: 0.474; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 0.87; A'': 1; A': 1; WoS: OT; Avtorji / Authors: Vaupot Sonia		
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine⁶

	Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	243540480	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	EnglishSlovene dictionary.
		ANG	Angleško-slovenski slovar
	Opis	SLO	Gre za angleško-slovenski slovar srednjega obsega, izdelan na osnovi najzgodnejših slovaropisnih načel. Primeren je tako za razvezovanje kot za uvezovanje in namenjen uporabniku z slovenščino kot prvim jezikom, z angleščino kot prvim jezikom ter z angleščino kot mednarodnim jezikom.
		ANG	The English-Slovene dictionary of medium size was made on the basis of the most recently developed principles of bilingual lexicography. It is suitable for decoding as well as for encoding, and has been designed for users with Slovene as their first language, for users with English as their first language and for those who use English as an international language.
	Šifra	F.06 Razvoj novega izdelka	
	Objavljeno v	Cankarjeva založba; 2009; 669 str.; Avtorji / Authors: Vrbinc Alenka, Vrbinc Marjeta	
	Tipologija	2.06 Enciklopedija, slovar, leksikon, priročnik, atlas, zemljevid	
2.	COBISS ID	246999296	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	VITEZ, Primož. Sovretova nagrada 2010.
		ANG	VITEZ, Primož. The Sovre Award 2010.
	Opis	SLO	Član naše programske skupine je za prevode Voltairovih Filozofskih zgodb dobil Sovretovo nagrado 2010, najvišje priznanje za književno prevajalske dosežke v Sloveniji, ki ga podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev.
			A member of our research programme received the 2010 Sovre Award, the top prize for literary translation in Slovenia, which is given annually

		ANG	by the Association of Slovene Literary Translators. He won the award for his translation of Voltaire's Contes philosophiques.
	Šifra	E.01	Domače nagrade
	Objavljeno v	VOLTAIRE: Filozofske zgodbe. Prev. Primož Vitez. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2009. (Knjižnica Kondor, zv. 331).	
	Tipologija	4.00	Sekundarno avtorstvo
3.	COBISS ID	/	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	OŽBOT, Martina. Članstvo v delovni skupini za pripravo Nacionalnega programa za jezikovno politiko (NPJP) 20122016.
		ANG	OŽBOT, Martina. Member of the Expert Panel on Slovene Language Policy Resolution 20122016.
	Opis	SLO	Kot članica delovne skupine a pripravo Nacionalnega programa za jezikovno politiko za obdobje 2012-2016 pri Ministrstvu za kulturo RS je bila M. Ožbot zadolžena za naslednji področji: a. tuji jeziki, b. prevajanje in tolmačenje.
		ANG	As a member of the Expert Panel on Slovene Language Policy Resolution for the period 2012-2016 set up by the Slovene Ministry of Culture, M. Ožbot covered two areas: a. foreign languages, b. translation and interpreting.
	Šifra	F.29	Prispevek k razvoju nacionalne kulturne identitete
	Objavljeno v	/	
	Tipologija	2.13	Elaborat, predštudija, študija
4.	COBISS ID	/	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Anonimni recenzent.
		ANG	Anonymous reviewer.
	Opis	SLO	Leta 2012 je Tatjana Marvin imela recenzentsko vlogo za monografijo (Distributed Morphology Today; Cambridge, MA.: MIT Press), Jerneja Kavčič pa za ugledno revijo Journal of Greek Linguistics (Leiden: Brill).
		ANG	In 2012 Tatjana Marvin reviewed papers for a monograph (Distributed Morphology Today; Cambridge, MA.: MIT Press), whereas Jerneja Kavčič had the role of an anonymous reviewer for the renowned Journal of Greek Linguistics (Leiden: Brill).
	Šifra	F.34	Svetovalna dejavnost
	Objavljeno v	/	
	Tipologija	3.25	Druga izvedena dela
5.	COBISS ID	/	Vir: vpis v poročilo
	Naslov	SLO	Sekretar mednarodne zveze ESSE
		ANG	ESSE Executive Member: Secretary
	Opis	SLO	Smiljana Komar je bila avgusta 2013 izvoljena za sekretarko mednarodne zveze ESSE (European Society for the Study of English). S tem je prevzela eno od treh izvršilnih funkcij zveze (ESSE Executive member: Secretary)
		ANG	In August 2013 Smiljana Komar was elected Secretary of ESSE (European Society for the Study of English), thus becoming one of the three executive officers of the Society.
	Šifra	D.03	Članstvo v tujih/mednarodnih odborih/komitejih
	Objavljeno v	/	
	Tipologija	3.25	Druga izvedena dela

8. Drugi pomembni rezultati programske skupine²

Med važnimi rezultati velja omeniti še en znanstveni članek (1.) in nagrado, ki jo je prejel član naše programske skupine:

1. Gašper ILC: Jespersenov krog v slovenščini. *Linguistica* 51(2011), 349-363.

Delo obravnava skladijske lastnosti označevalca zanikanja v knjižni slovenščini in v panonski narečni skupini z vidika procesa morfofonološkega krčenja, v literaturi znanega kot Jespersenov krog. Izhajajoč iz uveljavljene teze, da lahko različne razvojne stopnje Jespersenovega kroga opazujemo tudi sinhrono, se prispevek osredini na soodvisnost med morfofonološkimi lastnostmi nikalnega označevalca in skladijsko izgradnjo nikalnih stavkov. Analiza podatkov pokaže, da lahko v sodobni slovenščini govorimo o vsaj treh različnih stopnjah Jespersenovega kroga, in sicer o naslonskem, prislovnem in dvodelnem zanikanju. Prvo je značilno za knjižno slovenščino, medtem ko moremo slednja najti v panonski narečni skupini. Na osnovi pridobljenih podatkov prispevek razvije razčlemba skladijske izgradnje nikalnih stavkov, ki temelji na sodobnem tvorbeno-pretvorbenem pristopu. Razčlemba pokaže, da lahko označevalec zanikanja zaseda dve različni skladijski mesti v nikalni zvezi, in sicer jedro pri naslonskem tipu zanikanja, določilo pri prislovnem tipu zanikanja ter obe mesti hkrati pri dvodelnem tipu zanikanja. Prispevek pokaže, da morfofonološke lastnosti označevalca zanikanja vplivajo samo na skladijsko izpeljavo nikalnih stavkov, medtem ko nimajo vpliva na njihovo semantično interpretacijo.

2. VITEZ, Primož. Sovretova nagrada 2010.

Primož Vitez je za prevode Voltairovih Filozofskih zgodb dobil Sovretovo nagrado 2010, najvišje priznanje za književno prevajalske dosežke v Sloveniji, ki ga podeljuje Društvo slovenskih književnih prevajalcev.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁸

9.1. Pomen za razvoj znanosti²

SLO

Predvidene raziskave bodo večinoma zadevale področja, na katerih se člani naše programske skupine v mednarodnem prostoru že uveljavljajo. Pričakujemo, da bodo rezultati predvidenih raziskav za strokovno javnost - glede na njene doslejnjše odzive - še naprej koristni in zanimivi in da se bodo tvorno vpenjali v sodobno jezikoslovno znanost v Evropi in v svetu.

Glede na položaja angleščine kot najpomembnejšega jezika za mednarodno komunikacijo, se naše delo vključuje v proučevanje angleščine kot nematernega jezika v deželah z najrazličnejšimi jezikovnimi in kulturnimi okolji. S svojim delom želimo pokazati predvsem metodološko jasen in strokovno neoporečen pristop k proučevanju različnih jezikoslovnih vidikov angleščine, ki so danes mednarodno relevantni glede na spremenjeno funkcijo tega jezika kot najpomembnejšega jezika v mednarodni komunikaciji.

Med proučevanimi jeziki je odslej tudi nemščina kot jezik, ki je za Slovence pomemben tako z zgodovinskega kot s sodobnega vidika. Podobno kot pri ukvarjanju z romanskimi jeziki, ki so za Slovence važni deloma kot jeziki mednarodne komunikacije (francoščina, španščina, portugalščina, italijanščina), deloma pa kot s slovenščino stični jeziki (italijanščina, furlanščina), bo tudi v zvezi z nemščino naš poglobitveni prispevek naslednjih področjih: kontrastivna raziskovanja besedilnega funkcioniranja posameznih jezikov na vseh ravneh - od besedilnosistemske oz. besedilne do fonološke - v primerjavi s slovenščino; leksikološki, leksikografski in prevodoslovni projekti; raziskave o dvojezičnosti, kakršne omogoča empirično proučevanje nemško-slovenske dvojezičnosti na avstrijskem Koroškem in italijansko-slovenske dvojezičnosti na Obali in v zamejstvu. Posvetili se bomo tudi raziskavam o razvoju in spreminjanju jezikov v času, ki jih je mogoče izvesti na osnovi opazovanja slovensko-italijanskih in slovensko-furlanskih jezikovnih stikov (na zahodnem robu slovenskega etničnega ozemlja) pa tudi slovensko-španskih (med argentinskimi Slovenci). Posebna podraziskava se bo ukvarjala s prisotnostjo romanizmov različne provenience v slovenščini.

Raziskovalci s področja splošnega jezikoslovja bodo prispevali k teoriji naravne skladnje, oblikoslovja in fonologije, nato k teoriji univerzalne slovnice, h generativni slovnici, k jezikovni tipologiji in psiholingvistiki. Izsledki bodo uporabni pri nadaljnjem raziskovanju na področju

slovenistike, primerjalnega jezikoslovja, psiholingvistike, sociolingvistike, uporabnega jezikoslovja in računalniške obdelave jezikovnih podatkov. Njihovo raziskovanje se uvršča v kontekst najbolj aktualnega sodobnega proučevanja jezika bodisi s čiste teoretske perspektive bodisi v povezavi z družbenimi in psihološkimi spremenljivkami (npr. spol, starost, družbeni status, etnična identiteta, kognitivna zmožnost, percepcije in stališča). Pri raziskavah jezikov iz najstarejših dokumentiranih obdobj, npr. hetitsčine, prihaja do posrečenega združevanja klasičnih metod primerjalnega jezikoslovja in najnovejših besediloslovnih in funkcijskih pristopov.

Tudi raziskave klasičnih filologov bodo prispevale k uskladitvi spoznanj sodobnega besediloslovja z dognanji antičnega jezikoslovja, in sicer na osnovi proučevanja različnih faz latinščine in stare grščine.

ANG

Our research will mainly concern subfields of linguistics in which members of the research group have become internationally recognized experts. We expect that the results of their research will remain to be a useful contribution to the field of linguistics in Europe and elsewhere in the world.

Due to the role of English as the most important language of international communication, our work will include research in the role of English as a foreign language in countries with different linguistic and cultural backgrounds. We will strive to develop a methodologically clear and professionally sound approach to different linguistic aspects of this language, in particular those that are internationally relevant with respect to the current function of this global language.

Among the languages dealt with there is now also German, which is in Slovenia of particular importance both historically and at present. With regard to German and to those Romance languages that are important for Slovenia either as languages of international communication (French, Spanish, Portuguese, Italian) or as languages of contact (Italian, Friulian), our principal contribution will remain in the following areas: contrastive research of the functions of texts at all levels, from the systemic to the lexical and the phonological level, between these languages and Slovene; lexicological, lexicographic and translation projects; research of Italian-Slovene and German-Slovene bilingualism; research of language variation and change on the basis of observations of Slovene-Italian (also Slovene-Friulian) and Slovene-German language contacts as well as of Slovene-Spanish language contacts (among Argentinian Slovenes). A sub-area of research will include Romance loanwords of different origin in Slovene.

In the field of general linguistics, researchers will contribute to the theory of natural syntax, morphology and phonology, as well as to the theory of universal grammar, generative grammar, language typology and psycholinguistics. The results are expected to be useful for further research of Slovene and for comparative linguistics, psycholinguistics, sociolinguistics, applied linguistics and computer processing of language data. The general linguistic research will encompass topical aspects of language studies, either from a theoretical point of view or in connection with social and psychological variables (gender, age, social status, ethnic identity, cognitive capacity, perceptions, attitudes), whereas studies of the ancient languages, such as Hittite, will combine classical comparative methods with modern approaches used in discourse analysis and in functional linguistics.

The research work of our classicists, who will study aspects of Latin and Greek at various stages of development, will also contribute to cross-fertilization between classical studies and contemporary approaches to text analysis.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Razvoj Slovenije je najtesnje povezan s kvalitetnim in učinkovitim sporazumevanjem v mednarodnem prostoru, in sicer tako v angleščini kot glavnim sredstvom mednarodne komunikacije kot v drugih jezikih, pomembnih za sporazumevanje na gospodarskem, političnem, znanstvenem in kulturnem področju. Da bi Slovenci lahko dolgoročno kvalitetno in samozavestno komunicirali v teh jezikih, je potrebna trdna infrastruktura, od ustreznega poučevanja jezika v šolah na vseh ravneh, do razpoložljivosti jezikovnih priročnikov in do odlične raziskanosti teh jezikov samih na sebi in še posebej v povezavi s SLOVENŠČINO.

Kar zadeva ANGLEŠČINO in tudi vse OSTALE PROUČEVANE JEZIKE, želimo prispevati k razmahu kvalitetnih priročnikov, tako splošnega jezika kot različnih strokovnih terminologij oziroma jezika za posebne namene. Izboljšanje stanja pri dvojezičnem slovaropisju je pri tem izrednega pomena, k čemur bomo lahko še posebej prispevali z elektronskimi različicami slovarjev. Zato

želimo udeležiti znanstveno neoporečno metodologijo kontrastivne analize ter razviti prevodoslovje ne le kot teoretično disciplino, ampak tudi kot primerno osnovo za dvig kvalitete prevajalskega dela pri nas. Med važnimi dolgoročnimi cilji je tudi izboljšava jezikovnega pouka na vseh ravneh, zlasti (znanstvenega) pisanja v tujem jeziku ter prevajanja in lektoriranja znanstvenih in tehničnih besedil.

Izjemno pomembno je za Slovence temeljito znanje NEMŠČINE in ROMANSKIH JEZIKOV, in to ne le zaradi pragmatičnih zahtev po učinkoviti mednarodni komunikaciji, temveč tudi zaradi možnosti, da s tem prispevamo k ohranjanju globalnega jezikovno-kulturnega ravnovesja, ki je sicer močno ogroženo zaradi splošne prevlade angleščine. Spričo dejstva, da ima italijanščina v delu naše države status jezika okolja in da je manjšinski jezik v nekaterih delih Furlanije Julijske Krajine, so italijansko-slovenske jezikoslovne raziskave dolžnost slovenskih italijanistov in romanistov nasploh, ki jim bo tako omogočeno spodbujanje, razvijanje in ohranjanje dvojezičnosti in večkulturnosti. Iz podobnih razlogov si posebno raziskovalno pozornost zasluži tudi nemško-slovenski jezikovni stik.

Z raziskavo vseh obravnavanih MODERNIH JEZIKOV ter LATINŠČINE in GRŠČINE bomo prispevali k utrjevanju zavesti o tradicionalni pripadnosti Slovenije evropskemu kulturnemu območju ter o neprekinjeni vključenosti v njegove kulturne in znanstvene tokove.

ANG

The political, economic and cultural development of Slovenia depends largely upon our ability to communicate crossculturally in effective ways, both in English as the primary lingua franca as well as in other languages. In order for Slovenes to be able to use foreign languages effectively, it is necessary to provide them with high-quality language teaching at all levels and to develop suitable language materials for different types of users and, above all, to carry out the necessary research into foreign languages, especially from a contrastive perspective.

Our aim is to produce high-quality language manuals and textbooks as well as to contribute to contrastive research of language for specific purposes and to the improvement of foreign-language literacy. We also have strong ambitions in lexicography and plan to continue to publish bilingual dictionaries in both printed and electronic format. To achieve these goals, we shall carry on our contrastive research in all the languages studied by members of our research team. An even greater emphasis than in the past will be placed on the study of translation and interpreting, in order to better understand translation phenomena and to improve the practice of translation and interpreting.

In Slovenia, the research on the GERMAN language and on ROMANCE languages is of exceptional importance for two reasons: first, because of its potential to contribute to the preservation of the global linguistic and cultural balance and because of the role these languages have played in Slovene cultural and general history. Second, for centuries there has been direct contact between Slovene on the one hand and Italian (as well as Friulian) and German on the other; research on various contact phenomena should enable us to better understand the reality of bilingualism and biculturalism and to enhance their development.

Our research on MODERN and CLASSICAL languages will contribute, among other things, to the preservation of the classical Latin and Greek heritage through the enhancement of classical studies (descriptive presentations of the two languages and of various grammatical problems related to them; production of new bilingual dictionaries) and will increase the awareness of the classical civilization as the basis of European culture.

10. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2013¹¹

10.1. Diplome¹²

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	17
bolonjski program - II. stopnja	3
univerzitetni (stari) program	658

10.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹³

--	--	--	--	--	--

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
6653	Nives Lenassi	☐	☒	☐	
15578	Jacqueline Oven	☐	☒	☐	
16037	Tamara Bosnič	☐	☒	☐	
19019	Urška Valenčič Arh	☐	☒	☐	
19023	Marjana Šifrar Kalan	☐	☒	☐	
21895	Silva Bratož	☐	☒	☐	
23966	Barbara Pihler	☐	☒	☐	
24440	Ana Zwitter Vitez	☐	☒	☒	
27530	Jana Volk	☐	☒	☒	
27927	Ana Toroš	☐	☒	☐	
28390	Suzana Giljanović	☐	☒	☒	
29053	Polonca Kocjančič	☐	☒	☐	
29354	Mojca Cajnko	☐	☒	☒	
33374	Damjan Huber	☐	☒	☐	
35100	Sara Može	☐	☒	☐	
0	Ivana Cindrić	☐	☒	☐	
0	Irma Hibert	☐	☒	☐	
0	Nina Spicijarić	☐	☒	☐	
0	Eva Škobalj	☐	☒	☐	
0	Katja Šmid	☐	☒	☐	
0	Katarina Žetko	☐	☒	☐	
0	Klavdija Barut	☒	☐	☐	
0	Nevenka Brdnik	☒	☐	☐	
0	Tomo Kadilnik	☒	☐	☐	
0	Jaka Kobentar	☒	☐	☐	
0	Bernarda Leva	☒	☐	☐	
0	Alenka Paternoster	☒	☐	☐	
0	Katja Seljak Adimora	☒	☐	☐	
0	Irena Smole Korpar	☒	☐	☐	
0	Nataša Zaplotnik	☒	☐	☐	
0	Ana Bračko	☒	☐	☐	
0	Mojca Jarc	☒	☐	☐	

Legenda:

Mag. - Znanstveni magisterij

Dr. - Doktorat znanosti

MR - mladi raziskovalec

11. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁴

--	--	--	--	--	--

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
24440	Ana Zwitter Vitez	☐	☒	A - raziskovalni zavodi	
27530	Jana Volk	☐	☒	A - raziskovalni zavodi	
28390	Suzana Giljanovič	☐	☒	A - raziskovalni zavodi	
29354	Mojca Cajnko	☐	☒	A - raziskovalni zavodi	

Legenda zaposlitev:

- A** - visokošolski in javni raziskovalni zavodi
- B** - gospodarstvo
- C** - javna uprava
- D** - družbene dejavnosti
- E** - tujina
- F** - drugo

12. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2013

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programski skupini	Število mesecev	

Legenda sodelovanja v programski skupini:

- A** - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
- B** - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
- C** - študent – doktorand iz tujine
- D** - podoktorand iz tujine

13. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2013 z vsebinsko obrazložitvijo porabe dodeljenih sredstev iz naslova dodatnega letnega sofinanciranja mednarodnega sodelovanja na podlagi pozivov za EU vpetost.¹⁵

SLO

PROJEKTI:

- M. Zorman: koordinatorsko pri projektu 7. okvirnega programa People: Marie Curie: »Divine pairs in RV, Divine pairs in ancient Indian scriptures: gender and stylistic expressions of dual deities in the Rgveda« (PIRG02GA2007224432);
- A. Nečak Lük: vodja (skupaj s S. Novak Lukanovič) slovenskega tima pri projektu Evropske komisije »Inclusion and education in European countries« (2007 2094/001 TRATRSPO);
- J. Markič: član projekta "Principios universales y variación en el proceso de extensión metafórica. Un nuevo concepto de diccionario de expresiones idiomáticas con verbos de movimiento", Universidad Autónoma v Madridu (1003040018/CCG06UC3MHUM0459);
- J. Markič: član projekta "Diccionario electrónico multilingüe de verbos de movimiento" (MINECO, referencia FFI2012-33807), Universidad Autónoma v Madridu.
- J. Markič: vodja (na slov. strani) bilateralnega projekta med Republiko Slovenijo in Portugalsko republiko (naslov: »Kontrastivni pristopi pri analizi slovenskega in portugalskega jezika«, BI-PT/1011005)
- M. Ožbot: vodja (na slov. strani) bilateralnega projekta med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino (naslov: »Poučevanje italijanščine v BIH in v Sloveniji: od stavkov do besedil«, BI-BA/1011017)
- A. Šega: članstvo v evropskem projektu »Dictionnaire étymologique des langues romanes (DÉRom)«, in sicer v vlogi sestavljalca etimoloških gesel; projekt financirata francoska ANR (Agence nationale de la Recherche) in nemška DFG (Deutsche Forschungsgemeinschaft).

VKLJUČENOST V TUJE ŠTUDIJSKE PROGRAME IN MENTORSTVA TUJIM ŠTUDENTOM:

- M. Ožbot: član doktorskega kolegija na Visoki šoli modernih jezikov za tolmače in prevajalce Univerze v Trstu;
- J. Skela: izvajalec dveh doktorskih predmetov na Učiteljski fakulteti Univerze v Zagrebu;
- S. Vaupot: izvajalec več predmetov na Univerzi v Parizu (ISIT in INALCO).

RECENZENTSTVO pri:

- revijah (npr. *GraecoLatina Brunensia*, *Journal of Greek Linguistics*, *Études romanes de Brno*, *Annales*, *Syntax and Semantics*, *Entrepalavras*);
- monografijah (založnik: MIT Press);
- mednarodnih konferencah (npr. SLG 4 & SinFonIJA II /Sarajevo 2009/, GLOW 33 /Wroclaw 2010/, GLOW 35 /Potsdam 2012/ in GLOW 36 /Lund 2013/, eLEX2011 /Bled 2011/, EUROPHRAS 2012 /Maribor 2012/, »What's in a text?« /Lublin 2010/);
- raziskovalnih programih in projektih (npr. program HERA /Humanities in the European Research Area/, projekti Ministrstva za znanost in tehnološki razvoj Republike Srbije, projekti raziskovalnega centra Mercator /European Research Centre on Multilingualism and Language Learning/, Leeuwarden).

ČLANSTVA V UREDNIŠKIH ODBORIH REVIJ, V ODBORIH ZNANSTVENIH ZDRUŽENJ IN V ZNANSTVENIH FORUMIH:

- Člani programske skupine so med drugim vključeni v uredniške odbore revij Slovenski jezik/Slovene Linguistic Studies, I quaderni di Astolfo, Primenjena lingvistika, Przekłady Literatur Słowiańskich itd.);
- S. Komar: član odbora mednarodne zveze ESSE (European Society for the Study of English);
- M. Ožbot: član znanstvenega odbora Mednarodnega centra za večjezičnost na Univerzi v Vidmu.

14. Vključenost v projekte za uporabnike, ki v so obdobju trajanja raziskovalnega programa (1. 1. 2009 – 31. 12. 2013), potekali izven financiranja ARRS¹⁶

SLO

Martina Ožbot: dvosmerni prevodni projekt za Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Soča (št. pogodbe: 02071/201373).

15. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁷

SLO

/

16. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁸	

17. Izjemni dosežek v 2013¹⁹**17.1. Izjemni znanstveni dosežek**

Martina OŽBOT: Prevodne zgodbe. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2012.

Monografija je sinteza avtoričinih raziskav o literarnem prevodu glede na njegovo vlogo v konstituiranju in obstoju jezikov, književnosti in kultur in pri uveljavljanju posameznih kultur v tujih prostorih. Osrednji del sestoji iz študij primerov, ki se ukvarjajo z izbranimi deli italijanske književnosti in njihovimi slovenitvami ter z nekaterimi slovenskimi besedil v italijanskih prevodih. Razprava odgovarja na vprašanja, povezana z okoliščinami prevajanja in sprejemanja posameznih besedil v obeh kulturah, nato z vlogo italijanskih besedil pri oblikovanju

slovenskega prevodnega korpusa ter z jezikovnimi in besedilnimi vidiki slovenskih različic izbranih izhodiščnih besedil. Iz dela prepričljivo izhaja, da prevajanje ni nikoli nevtralen proces, ampak je interpretacijsko dejanje, vpeto v konkreten zgodovinski kontekst, ki pogojuje prevajalčeve odločitve in sprejem besedila pri ciljnem občinstvu.

17.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Plinij: Naravoslovje. 1, Kozmologija in geografija: knjige 1-6. Prev. Matej Hriberšek. Ljubljana: Založba ZRC SAZU, 2012. (Historia scientiae).

Plinijevo monumentalno delo Naravoslovje je najobsežnejše ohranjeno prozno besedilo rimske antike. V projektu, ki bo potekal naslednjih 15 let, bo v nadaljevanjih izhajal prevod tega dela s spremnimi študijami in obsežnimi znanstveno-strokovnimi komentarji. Prva knjiga prevoda, ki je izšla v letu 2012, prinaša prevod prvih šestih knjig Naravoslovja, ki obravnavajo kozmologijo in geografijo antičnega sveta. Prevod Mateja Hriberška je nadgrajen z izčrpno študijo o Plinijevem življenju, delu ter o njegovem jeziku in številnih z njim povezanih specifikah, kajti že jezik piscev srebrnega obdobja latinske književnosti je svojevrstna posebnost, jezik enciklopedista, kakršen je Plinij, pa še prav posebej. Njegovo delo je za vsako nacionalno jezikovno kulturo bistvena obogatitev.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnatih obliki
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja raziskovalnega programa:

Univerza v Ljubljani, Filozofska
fakulteta

Martina Ožbot

ŽIG

Kraj in datum: Ljubljana 11.4.2014

Oznaka prijave: ARRS-RPROG-ZP-2014/50

¹ Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1. 1. 2009 – 31. 12. 2013), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹² Vpišite število opravljenih diplom v času trajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času trajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite MR. [Nazaj](#)

¹⁴ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2013), ustrezno označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁵ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Točko izpolnijo tudi izvajalci raziskovalnega programa, prejemniki sredstev iz naslova dodatnega letnega sofinanciranja raziskovalnega programa zaradi mednarodnega sodelovanja (sodelovanja v projektih okvirnih programov Evropske unije). Izvajalec, ki je na podlagi pogodbe prejel sredstva iz navedenega naslova, vsebinsko opiše porabo prejetih sredstev za financiranje stroškov blaga in storitev ter amortizacije, nastalih pri izvajanju tega raziskovalnega programa. V primeru, da so bili v okviru raziskovalnega programa prejemniki sredstev različni izvajalci, vsak pripravi vsebinsko poročilo za svoj delež pogodbenih sredstev. Vodja raziskovalnega programa poskrbi, da je vsebinsko poročilo, ločeno za vsakega izvajalca, vključeno v navedeno točko poročila. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁹ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2013 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Priloga 1

VEDA: Humanistične vede

Področje: Jeziki in književnost

Dosežek 1: Martina Ožbot: *Prevodne zgodbe*. Ljubljana: ZRC SAZU, 2012. (Studia translatoria, 4).

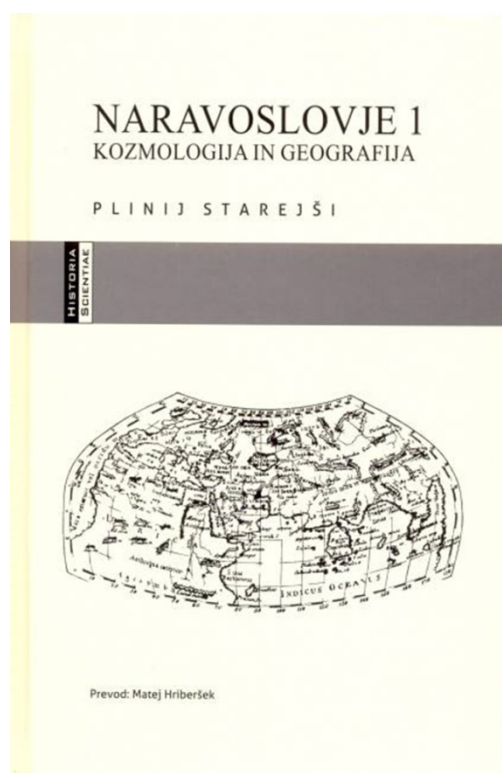
Monografija ponuja sintezo avtoričinih raziskav o literarnem prevodu glede na njegovo vlogo v konstituiranju in obstoju jezikov, književnosti in kultur in pri uveljavljanju posameznih kultur v tujih prostorih. Osrednji del sestoji iz študij primerov, ki se ukvarjajo na eni strani z izbranimi deli italijanske književnosti in njihovimi slovenitvami ter na drugi strani z nekaterimi teksti slovenske književnosti v italijanskih prevodih. Razprava skuša odgovoriti na vprašanja, povezana z okoliščinami prevajanja in sprejemanja posameznih besedil v obeh ciljnih kulturah, nato z vlogo italijanske književnosti pri oblikovanju slovenskega prevodnega korpusa ter z jezikovnimi in besedilnimi vidiki slovenskih različic izbranih izhodiščnih besedil. Iz dela prepričljivo izhaja, da prevajanje ni nikoli nevtralen proces, ampak je zmeraj interpretacijsko dejanje, vpeto v konkreten zgodovinski kontekst, ki pogojuje prevajalčeve odločitve in sprejem besedila pri ciljnem občinstvu.

Priloga 2

VEDA: Humanistične vede

Področje: Jeziki in književnost

Dosežek 1: Plinij: *Naravoslovje. 1, Kozmologija in geografija: knjige 1-6*. Prev. Matej Hriberšek. Ljubljana: Založba ZRC SAZU, 2012. (Historia scientiae).

Plinijevo monumentalno delo *Naravoslovje* je najobsežnejše ohranjeno prozno besedilo rimske antike. V projektu, ki bo potekal naslednjih 15 let, bo v nadaljevanjih izhajal prevod tega del s spremnimi študijami in obsežnimi znanstveno-strokovnimi komentarji, ki bodo obravnavali vse vidike *Naravoslovja*: zgodovinske, jezikovne in stvarne. Prva knjiga prevoda, ki je izšla v letu 2012, prinaša prevod prvih šestih knjig *Naravoslovja*, ki obravnavajo kozmologijo in geografijo antičnega sveta. Prevod je nadgrajen z izčrpno študijo o Plinijevem življenju, delu ter o njegovem jeziku in številnih, z njim povezanih specifikah, kajti že jezik piscev srebrnega obdobja latinske književnosti je svojevrstna posebnost, jezik enciklopedista, kakršen je Plinij, pa še prav posebej. Njegovo delo je za vsako nacionalno jezikovno kulturo bistvena obogatitev.